

Сборник съдебна практика

Дело C-81/12

**Asociația Acsept
срещу
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**

(Преюдициално запитване, отправено от Curtea de Apel București)

„Социална политика — Равно третиране в областта на заетостта и професиите — Директива 2000/78/ЕО — Член 2, параграф 2, буква а), член 10, параграф 1 и член 17 — Забрана на дискриминация, основана на сексуална ориентация — Понятие „факти, от които може да бъде заключено, че е налице [...] дискриминация“ — Разместване на тежестта на доказване — Ефективни, пропорционални и възпиращи санкции — Лице, което се представя и се възприема от общественото мнение като ръководител на професионален футболен клуб — Публични изявления, които изключват наемането на футболист, представян като хомосексуалист“

Резюме — Решение на Съда (трети състав) от 25 април 2013 г.

- Социална политика — Равно третиране в областта на заетостта и професиите — Директива 2000/78 — Образуване на съдебно или административно производство — Сдружение, което не действа от името на определен тъжител — Допустимост*
(член 2, параграф 2, буква а), член 8, параграф 1, член 9, параграф 2, и член 10, параграфи 1, 2 и 4 от Директива на Съвета 2000/78]
- Преюдициални въпроси — Компетентност на Съда — Граници — Компетентност на националния съд — Установяване и преценка на обстоятелствата по делото — Прилагане на разпоредбите, тълкувани от Съда*
(член 267 ДФЕС)
- Социална политика — Равно третиране в областта на заетостта и професиите — Директива 2000/78 — Факти, от които може да бъде заключено, че е налице дискриминация — Понятие — Публични изявления, които изключват наемането на футболист, представян като хомосексуалист — Изявления, направени от лице, което се възприема като основен ръководител на професионален футболен клуб — Включване*
(член 2, параграф 2 и член 10, параграф 1 от Директива 2000/78 на Съвета)
- Социална политика — Равно третиране в областта на заетостта и професиите — Директива 2000/78 — Забрана на дискриминация, основана на сексуална ориентация — Тежест на доказване — Доказателство, което не може да бъде представено, без да се накърни правото на зачитане на личния живот — Липса*
(член 10, параграф 1 от Директива 2000/78 на Съвета)

5. *Социална политика — Равно третиране в областта на заетостта и професиите — Директива 2000/78 — Нарушаване — Санкции — Ефективна, пропорционална и възпираща правна уредба на санкции*

(член 17 от Директива 2000/78 на Съвета)

1. Наличието на пряка дискриминация по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Директива 2000/78 за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите не предполага съществуването на тъжител, който да може да бъде идентифициран и който да поддържа, че е жертва на такава дискриминация. Всъщност, като се има предвид по-специално член 8, параграф 1 от Директива 2000/78, член 9, параграф 2 от нея не изключва по никакъв начин възможността държавите членки да предвиждат в националните си законодателства право на сдруженията, които имат законен интерес от това да се гарантира спазването на тази директива, да инициират съдебно или административно производство с цел осигуряване спазването на произтичащите от посочената директива задължения, без да действат от името на определен тъжител или в отсъствието на тъжител, който да може да бъде идентифициран. Видно от прочита на член 8, параграф 1, във връзка с член 9, параграф 2, както и с член 10, параграфи 1, 2 и 4 от Директива 2000/78, когато държава членка предвиди такова право, Директивата допуска и прилагането на предвиденото в този член 10, параграф 1 възлагане на тежестта на доказване, и в положения, в които такова сдружение иницира производство, без да действа от името или в подкрепа на определен тъжител или със съгласието на последния.

(вж. точки 36—38)

2. Вж. текста на решението.

(вж. точки 41—43)

3. Член 2, параграф 2 и член 10, параграф 1 от Директива 2000/78 за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите трябва да се тълкуват в смисъл, че публични изявления, които изключват наемането на футболист, представян като хомосексуалист, могат да бъдат квалифицирани като „факти, от които може да бъде заключено, че е налице дискриминация“, що се отнася до професионален футболен клуб, щом като съответните изявления са направени от лице, което се представя и се възприема от общественото мнение като основен ръководител на този клуб, без обаче да има непременно правото да ангажира клуба или да го представлява по въпросите на наемането на работа.

Всъщност само по себе си обстоятелството, че такива изявления не са направени директно от определен ответник, не изключва непременно, че по отношение на тази страна може да се установи съществуването на „факти, от които може да бъде заключено, че е налице дискриминация“ по смисъла на член 10, параграф 1 от посочената директива.

От това следва, че работодателят ответник не може да оспори съществуването на факти, от които може да бъде заключено, че той провежда дискриминационна политика за наемане на работа, като се ограничи да посочи, че изявленията, внушаващи съществуването на хомофобска политика на наемане на работа, са направени от лице, което, макар да заявява и да изглежда, че играе важна роля в управлението на този работодател, не е оправомощено да ангажира неговата воля по въпросите за наемането на работа. Обстоятелството, че един работодател не се е разграничил категорично от разглежданите изявления, съставлява критерий, с който сезираната юрисдикция може да се съобрази в рамките на общата преценка на фактите.

(вж. точки 48—50 и 53; точка 1 от диспозитива)

4. Член 10, параграф 1 от Директива 2000/78 трябва да се тълкува в смисъл, че в хипотезата, при която факти като тези, които са в основата на спора в главното производство, биха били квалифицирани като „факти, от които може да бъде заключено, че е налице дискриминация“, основана на сексуална ориентация, при наемането на играчи от професионален футболен клуб, тежестта на доказване, така както тя е уредена в член 10, параграф 1 от Директива 2000/78, не налага да се изисква доказателство, което не би било възможно да бъде представено, без да се накърни правото на зачитане на личния живот.

Всъщност ответниците биха могли да оспорят пред компетентните национални органи наличието на подобно нарушение, като докажат с всякакви правни средства, че тяхната политика на наемане на работа е изградена на фактори, чужди на всякаква дискриминация, основана на сексуална ориентация. За да се обори обикновената презумпция, чието съществуване може да е резултат от член 10, параграф 1 от Директива 2000/78, не е необходимо ответникът да доказва, че в миналото са наемани лица с определена сексуална ориентация, тъй като това изискване може при определени обстоятелства да накърни правото на зачитане на личния живот.

В рамките на общата преценка, която сезираният национален съдебен орган има за задача да извърши, съмненията за евентуално съществуване на дискриминация, основана на сексуална ориентация, биха могли да бъдат отхвърлени въз основа на съвкупност от съвпадащи доказателства. Част от тези доказателства може да бъде определена реакция на съответния ответник в посока на категоричното му дистанциране от публичните изявления, които са в основата на съмненията за наличие на дискриминация, както и приемането на изрични разпоредби от тази страна по делото в областта на политиката на наемане на работа, които да гарантират спазването на принципа на равно третиране по смисъла на Директива 2000/78.

(вж. точки 56—59; точка 2 от диспозитива)

5. Член 17 от Директива 2000/78 за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която при установяване на дискриминация, основана на сексуална ориентация, по смисъла на тази директива, е възможно да се наложи само предупреждение, когато подобна констатация е направена след изтичането на шестмесечния срок на погасителна давност, считано от датата на настъпване на фактите, щом като съгласно същата тази правна уредба такава дискриминация не се наказва при материалноправни и процесуалноправни условия, придаващи на санкцията ефективен, пропорционален и възпиращ характер. Задача на запитващата юрисдикция е да прецени дали е такъв случаят с разглежданата национална правна уредба, и ако това е така, да тълкува националното право в светлината на текста и на целта на посочената директива за осъществяване на търсения от нея резултат.

(вж. точка 73; точка 3 от диспозитива)